

FIȘA DISCIPLINEI

Dietoterapie și Particularități de Îngrijire în Patologia Chirurgicală

Anul universitar 2026-2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Științe medicale și ale sănătății
1.3. Departamentul	Științe medicale și ale sănătății
1.4. Domeniul de studii	Sănătate
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Nutriție și dietetică/Nutriționist și dietetician
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Dietoterapie și Particularități de Îngrijire în Patologia Chirurgicală					Codul disciplinei	BLRxxx
2.2. Titularul activităților de curs			Prof Dr Adrian Bartoș					
2.3. Titularul activităților de seminar			Prof Dr Adrian Bartoș					
2.4. Anul de studiu	3	2.5. Semestrul	6	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7. Regimul disciplinei	DS	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	98	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					8
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					4
Tutoriat (consiliere profesională)					4
Examinări					4
Alte activități					2
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				42	
3.8. Total ore pe semestru				98	
3.9. Numărul de credite				4	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Cunoștințe de anatomie, fiziologie, biochimie, elemente de patologie generală, semiologie și patologie chirurgicală
4.2. de competențe	Informarea prin studiul bibliografic; utilizarea instrumentelor și echipamentelor specifice nutriției clinice; capacitatea de a face conexiuni între disciplinele studiate; lucrul cu date clinice și evaluări nutritive

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Logistică video, materiale specific, prezentări de caz clinic, acces la baze de date nutriționale
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Echipament de laborator pentru analiză nutrițională; Participarea la minim 75% din lucrările practice organizate este condiție pentru participarea la examen

6. 6. Competențele specifice acumulate¹

Competențe profesionale/ esențiale	• Evaluarea stării nutriționale a pacientului chirurgical prin metode clinice și paraclinice • Stabilire diagnostic nutritiv și a necesităților dietoterapeutice în afecțiuni chirurgicale • Elaborarea și implementarea planurilor de dietoterapie personalizate pentru pacienți pre și postoperatori • Gestionarea complicațiilor nutriționale în patologia chirurgicală • Aplicarea principiilor de nutriție clinică în managementul pacientului chirurgical • Utilizarea suportului nutritiv special (SNG, SIE, nutriție parentală) în context chirurgical • Monitorizarea și evaluarea efectelor intervențiilor dietoterapeutice
Competențe transversale	• Lucru în echipa interdisciplinară (medici, chirurghi, asistente medicale) • Comunicare eficientă cu pacienții și familiile acestora • Aplicarea principiilor etice și juridice în nutriția clinică • Utilizarea surselor de informație și a tehnologiei în domeniu • Gestionarea situațiilor complexe și luarea deciziilor bazate pe dovezi

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Dezvoltarea cunoștințelor de bază privind dietoterapia și particularitățile de îngrijire nutrițională în patologia chirurgicală; formarea competențelor practice necesare pentru abordarea holistică a pacientului chirurgical din perspectiva nutriției clinice; integrarea nutriției în managementul perioperator.
7.2 Obiectivele specifice	• Înțelegerea modificărilor fiziologice și metabolice în patologia și perioada perioperatorie • Evaluarea completă a stării nutriționale în contexte chirurgicale variate • Elaborarea strategiilor de suport nutritiv adecvate • Recunoașterea și managementul complicațiilor nutriționale • Aplicarea principiilor de comunicare și educație nutrițională • Dezvoltarea abilităților de lucru în echipa multidisciplinară • Înțelegerea impactului nutriției asupra vindecării și recuperării

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Principii generale ale evaluării nutriționale în patologia chirurgicală	Prelegere frontală, metode intuitive, problematizare	
Metabolismul în starea patologică și chirurgicală: răspunsul metabolic la traumă și chirurgie	Prelegere frontală, metode intuitive, problematizare	
Evaluarea clinică și paraclinică a stării nutriționale	Prelegere frontală, metode intuitive, problematizare	
Necesități nutriționale în perioadele pre și postoperatorii	Prelegere frontală, metode intuitive, problematizare	
Dietoterapie în patologia chirurgicală a capului și gâtului	Prelegere frontală, metode intuitive, problematizare	

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

Dietoterapie în afecțiunile gastroduodenale și biliare	Prelegere frontală, metode intuitive, problematizare	
Dietoterapie în patologia chirurgicală colo-rectală	Prelegere frontală, metode intuitive, problematizare	
Suportul nutritiv în patologia pancreasului și a ficatului	Prelegere frontală, metode intuitive, problematizare	
Nutriția în trauma și chirurgia de urgență	Prelegere frontală, metode intuitive, problematizare	
Nutriția enterală și parenterală: indicații, contraindicații, complicații	Prelegere frontală, metode intuitive, problematizare	
Managementul nutritional al complicațiilor în postoperator	Prelegere frontală, metode intuitive, problematizare	
Educația nutrițională și consilierea dietetică în patologia chirurgicală	Prelegere frontală, metode intuitive, problematizare	
Bibliografie • Schwartzs Principles of Surgery, F. Charles Brunicaudi (2019) • Krauses Food, Nutrition and Diet Therapy, L. Kathleen Mahan, Sylvia Escott-Stump (2020) • Clinical Nutrition in Gastrointestinal Disease, Keith Melvin, Isadora Bluth, Lawrence Branski (2019) • Nutriția clinică, Cristian Țăranu (2018) • Tratat de Chirurgie Generală, Irinel Popescu, Constantin Ciuce (2015) • Suport nutritiv în patologia chirurgicală, Ioan Cordoș (2022) • The A.S.P.E.N. Nutrition Support Practice Manual, ASPEN (2021)		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Antropometrie și metode de evaluare a componenței corporale	Conversație, problematizare, demonstrație	
Calculul necesităților calorice și proteice în condiții chirurgicale	Conversație, problematizare, demonstrație	
Analiză de caz: evaluarea nutrițională a pacientului preoperator	Conversație, problematizare, demonstrație	
Elaborarea planului de dietoterapie post-gastrectomie	Conversație, problematizare, demonstrație	
Suportul nutritiv în pancreatita acută și subacută: studii de caz	Conversație, problematizare, demonstrație	
Nutriția enterală: alegerea formulelor, administrare, complicații	Conversație, problematizare, demonstrație	
Nutriția parentală: indicații, formule, monitorizare	Conversație, problematizare, demonstrație	
Colaborare interdisciplinară: planificarea nutrițională în echipa chirurgicală	Conversație, problematizare, demonstrație	
Bibliografie • Schwartzs Principles of Surgery, F. Charles Brunicaudi (2019) • Krauses Food, Nutrition and Diet Therapy, L. Kathleen Mahan, Sylvia Escott-Stump (2020) • Clinical Nutrition in Gastrointestinal Disease, Keith Melvin, Isadora Bluth, Lawrence Branski (2019) • Nutriția clinică, Cristian Țăranu (2018) • Tratat de Chirurgie Generală, Irinel Popescu, Constantin Ciuce (2015) • Suport nutritiv în patologia chirurgicală, Ioan Cordoș (2022) • The A.S.P.E.N. Nutrition Support Practice Manual, ASPEN (2021)		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținuturi conforme cu standardele naționale și internaționale de nutriție clinică; integrate cu cerințele angajatorilor din sectorul de sănătate și cu recomandările organizațiilor profesionale în domeniu (ASPEN, ESPEN, Asociația Română de Nutriție Clinică și Metabolism).
- Programul asigură inserția absolvenților în structuri medicale (spitale, clinici), departamente de chirurgie, centre de nutriție clinică și servicii de îngrijire specializate.
- Disciplina respectă cerințele comunității academice și profesionale din domeniul nutriției și dieteticii, cu accent pe integrarea cunoștințelor chirurgicale și pe aplicarea practică a principiilor nutriționale în contextul real al managementului pacientului chirurgical.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Corectitudinea răspunsurilor, analiză critică, sinteza informațiilor, aplicare practică	Examen scris	75%
10.5 Seminar/laborator	Aplicare practică, abilități individuale în evaluarea nutrițională, capacitate de analiză de caz, participare și implicare	Colocviu/proiect individual	25%
10.6 Standard minim de performanță			
• Participarea la minimum 75% din activități practice este obligatorie. Nota minimă: 5,00			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

 Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă								
								

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".

Data completării:
10.11.2025

Semnătura titularului de curs

Prof. Dr. Adrian Bartoș

Semnătura titularului de seminar

Prof. Dr. Adrian Bartoș

Data avizării în departament:
03.12.2025

Semnătura directorului de departament

Sef lucr.dr. Vlad Alexandru Toma